

Borgenspolicy för Täby kommun

1. Definition

Ett kommunalt borgensåtagande är ett stöd från kommunen som syftar till att stödja en icke kommunal verksamhet. Ett sådant borgensåtagande är inte någon obligatorisk eller tvingande verksamhet för kommunen. Ibland blir kommunen tillfrågad som säkerställare på grund av sin breda förankring i samhällsekonomin, där framförallt beskattningsrätten ses som en garant för kreditvärdighet.

Den kommunala redovisningen ska bland annat informera om de förpliktelser som kommunen har iklätt sig. Kommunallagen och god redovisningssed kräver att kommunen i sin årsredovisning upplyser om borgensförbindelser och övriga förbindelser.

Ett kommunalt borgensåtagande innebär en kreditrisk för kommunen och ska därför tillämpas restriktivt.

2. Villkor

2.1 Borgensåtagandets syfte

Syftet med borgensåtagandet ska vara att stödja verksamhet, som inte bedrivs av kommunen själv, men som ur kommunpolitisk synpunkt anses angelägen och ligger inom ramen för kommunens befogenheter. De ändamål som åtagandet gynnar ska alltså sammanfalla med kommunens egna syften och intressen. Ett kommunalt borgensåtagande får inte äventyra eller fördyra kostnaden för den egna kommunala upplåningen.

2.2 Verksamhet och ändamål – allmänna begränsningar

Kommunal borgen ska endast lämnas om ett sådant åtagande är en absolut nödvändighet för genomförandet av projekt eller verksamhet som kommunen värderar som angelägen. Det är därför viktigt att klargöra ändamål och underlag för den verksamhet låntagaren bedriver innan borgen beviljas. Kommunal borgen får endast lämnas till förmån för:

- helägt kommunalt aktiebolag
- delägt kommunalt aktiebolag och kommunalförbund och då i den omfattning som står i proportion till ägandet
- föreningar och organisationer som uppför anläggningar på kommunens mark

För borgen till delägda bolag och kommunalförbund krävs en av ägarna/intressenterna gemensam överenskommelse om hur åtagandet andelsmässigt fördelar sig på ägarna.

Borgensåtaganden för allmännyttiga ideella och ekonomiska föreningar ska företrädesvis avse förening/organisation som bedriver verksamhet som främjar och är öppen för alla kommunens invånare.

2.3 Belopps- och tidsgränser

Ett borgensåtagande ska alltid vara exakt avgränsat i belopp och tid samt ska alltid skrivas ned i takt med att huvudfordran amorteras/minskas.

Vid borgen till annan än hel- eller delägt kommunalt aktiebolag ska kommunens åtagande tidsbegränsas till längst 10 år. Redan ingångna åtaganden ska, vid förnyelse, tidsbegränsas på motsvarande sätt.

För det fall kommunens borgensåtagande avser långfristiga lån *får sådana ingås endast om låntagaren kan redovisa en amorteringsplan (rak amortering) att gälla för lånet.* För föreningar/organisationer ska amortering påbörjas inom ett år. Lån kan omsättas hos olika institut, men ursprungliga amorteringsplaner, återstående löptider och belopp får inte överskridas utan en ny prövning av borgensåtagandet. Kommunens regressrätt ska skrivas in i villkoren för borgensåtagandet. Borgen för lån i utländsk valuta får inte tecknas.

2.4 Säkerheter

Vid tecknande av kommunal borgen ska kommunen, kräva säkerhet från låntagaren/gäldenären för hela eller delar av borgensåtagandet. Säkerhet kan bland annat utgöras av:

- Pantbrev i fast egendom. Inteckningssäkerheten måste ha en acceptabel förmånsrätt. Även om panten ges med bästa rätt kan en bedömning behöva göras om säkerheten är reell.
- Företagsinteckning
- Säkerhetsöverlåtelse av byggnad på ofri grund
- Solidarisk borgen från styrelsemedlemmar, personlig eller annan typ av underborgen och/eller
- Intäkter från kommande bidrag.

För det fall säkerhet lämnas i form av pantbrev i fast egendom får ytterligare belåning i pantsatt fastighet ske *endast med kommunens medgivande om inte annat överenskommit vid borgensåtagandets tillkomst.*

Låntagare ska som ett villkor för att borgen ska beviljas förbinda sig att hålla de objekt och de investeringar som borgen lämnas för betryggande försäkrade under den tid som borgen ska gälla. Kommunen ska fortlöpande hållas underrättad om att försäkringen gäller.

2.5 Uppföljning av borgensåtagande

För den tid kommunen tecknat borgen ska till kommunen varje år inlämnas

- senaste resultat- och balansräkning
- senaste verksamhetsberättelse
- budget- och likviditetsprognos för innevarande år.

3. Beslut

Kommunfullmäktige beslutar om borgen överstigande 10 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige har delegerat till kommunstyrelsen att besluta om borgen upp till 10 miljoner kronor. Kommunstyrelsens ordförande har delegation på konvertering av borgen (t.ex. vid förlängning av lån, ändrade villkor).

3.1 Riskanalys/bedömningar

En kommun har skyldighet att ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kommunala medel ska hanteras med försiktighet. Av detta följer att stor restriktivitet ska präglade kommunens iklädande av borgensansvar.

Ett borgensåtagande innebär alltid ett risktagande. Kommunens beslut att ingå ett borgensåtagande ska alltid föregås av en noggrann analys/bedömning av den risk som borgensåtagandet medför för kommunen. Vid sådan riskanalys ska bland annat följande övervägas:

- Affärsmässiga risker (innefattande låntagarens marknadsposition)
- Finansiella risker (innefattande kreditvärdering av låntagaren, bedömning av låntagarens möjligheter att fullfölja sina åtaganden, bedömning av lån, låneobjekt och lånevillkor samt bedömning av möjlighet att finansiera objektet på annat sätt och kostnaden för alternativ finansiering).

Riskanalys ska därefter göras kontinuerligt under tiden som borgensåtagandet består och ska baseras på ett gediget ekonomiskt underlag med beaktande av bland annat arten och omfattningen av förpliktelser, förändringar i ekonomiska förutsättningar, lagstiftning, enskilda händelser m.m. En riskanalys ska göras vid förnyande av äldre borgensåtaganden.

Vid borgen till kommunens helägda bolag gäller att de lån som kommunen går i borgen för begränsas till godkända långivare, låneformer och riskbegränsningar som anges i Täby kommuns finanspolicy. För delägda bolag ska motsvarande begränsningar eftersträvas vid prövning av borgensåtagandet.

3.2 Avgifter för kommunal borgen

Kommunens borgensåtaganden är förenade med kostnader och risker för kommunen som ska kompenseras genom en avgift. Avgifterna ska täcka kommunens kostnader för administration m.m.

För borgensåtaganden avseende kommunens hel- eller delägda bolag och dotterbolag utgår en borgensavgift på minst 0,15 procent.

För borgensåtaganden avseende övriga parter utgår dels en engångsavgift på

1 % av beviljat borgensbelopp eller lägst 1000 kronor vid tidpunkten för ställande av borgen om inte säkerhet som täcker borgensbeloppet lämnas. Om säkerheten inte täcker hela borgensbeloppet utgår avgift på mellanskillnaden. Därutöver utgår en årlig borgensavgift på minst 0,15 procent av kvarstående skuldbelopp vid utgången av avgiftsåret.

Avgiftens storlek sätts i proportion till risken med borgensåtagandet. Avgiften betalas en gång per år i efterskott. Avgifterna ska skrivas in i borgensavtalet.

4. Infriande av borgen

Så snart det kan befaras att ett borgensåtagande kan komma att infrias ska detta skyndsamt meddelas till kommunstyrelsen.

5. Ansökan om borgen

Ansökan om borgen ska ställas till berörd nämnd. Ansökan om borgen från hel-/eller delägda kommunala aktiebolag eller kommunalförbund ska ställas till kommunstyrelsen. Handlingar som ska biläggas ansökan är

- de tre senaste årens resultat- och balansräkningar,
- revisions- och verksamhetsberättelser,
- budget och likviditetsprognos för innevarande år,
- uppgift om verksam styrelse samt firmatecknare i låntagare/gäldenär,
- beskrivning av den verksamhet som låntagaren/gäldenären bedriver, innefattande av verksamhetens ändamål
- beskrivning av den investering och verksamhet som ansökan avser med tydligt angivande av dess ändamål
- ekonomisk kalkyl innefattande de budgeterade investeringskostnaderna och de intäkter varmed investeringen avser finansieras, av kalkylen ska bland annat framgå hur det lån för vilket borgen söks ska avbetalas

2018-06-1109

- ekonomisk kalkyl innefattande en budget för de tre närmaste verksamhetsåren avseende låntagarens/gäldenärens inkomster och utgifter
- uppgifter om villkoren för det lån som borgensåtagandet avser
- uppgift om vilken säkerhet som kan erbjudas

Förnyelse av borgen betraktas som ett nytt borgensåtagande för kommunen. Ny ansökan ska därför ställas till berörd nämnd eller styrelse senast tre månader innan gällande borgensåtagandes utgång för ny prövning.